

CHỈ THỊ

Về nâng cao chất lượng công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và tăng cường hiệu quả thi hành pháp luật

Trong thời gian qua, công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và thi hành pháp luật đã được Đảng, Nhà nước quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện và đạt được nhiều thành quả quan trọng, thực hiện mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân do Đảng lãnh đạo; góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững ổn định chính trị, bảo đảm quốc phòng, an ninh, đẩy mạnh hội nhập quốc tế.

Tuy nhiên, trước yêu cầu phát triển của đất nước trong tình hình mới, công tác xây dựng pháp luật và thi hành pháp luật vẫn còn hạn chế, bất cập. Hệ thống pháp luật còn chồng chéo, phức tạp, thiếu đồng bộ, tính ổn định chưa cao; một số quy định chưa phù hợp với yêu cầu thực tiễn, khó đi vào cuộc sống; tình trạng chậm, nợ ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành chưa được khắc phục triệt để; các điều kiện thi hành pháp luật chưa được bảo đảm; việc tổ chức thi hành pháp luật ở một số nơi còn lúng túng, hiệu quả chưa cao; ý thức chấp hành pháp luật trong một bộ phận cán bộ và nhân dân còn thấp. Những hạn chế, bất cập xuất phát từ nhiều nguyên nhân, trong đó chủ yếu là do việc chấp hành kỷ cương, kỷ luật ở một số nơi còn chưa nghiêm; các giải pháp trong xây dựng pháp luật chưa phát huy đầy đủ, hiệu quả; hoạt động xây dựng pháp luật và thi hành pháp luật chưa thực sự gắn kết; đội ngũ cán bộ tham gia hoạt động xây dựng pháp luật và tổ chức thi hành pháp luật còn mỏng về số lượng, một bộ phận còn phải kiêm nhiệm, năng lực chưa tương xứng với yêu cầu công việc; nguồn lực dành cho công tác xây dựng và thi hành pháp luật chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn; cơ chế phân công, trách nhiệm phối hợp giữa các cơ quan chưa thật chặt chẽ, hiệu quả.

Để nâng cao hơn chất lượng công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và tăng cường hiệu quả thi hành pháp luật, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu:

1. Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp sau:

a) Nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác xây dựng pháp luật và thi hành pháp luật; xác định xây dựng pháp luật là nhiệm vụ trọng tâm, ưu tiên hàng đầu trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành; gắn kết việc xây dựng pháp luật với tăng cường hiệu quả thi hành pháp luật; Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trực tiếp chỉ đạo công tác xây dựng pháp luật của bộ, ngành, địa phương mình.

b) Bám sát chủ trương, đường lối của Đảng và yêu cầu thực tiễn để chủ động đề xuất các lĩnh vực cần ưu tiên trong xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và thi hành pháp luật theo những nội dung định hướng trong các văn kiện của Đại hội Đại biểu toàn quốc của Đảng lần thứ XIII, các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các cấp ủy về từng lĩnh vực cụ thể.

c) Chủ động rà soát pháp luật thuộc các lĩnh vực quản lý để đề xuất nội dung hoàn thiện pháp luật, kịp thời xử lý những nội dung mâu thuẫn, chồng chéo, bất cập hoặc không phù hợp thực tiễn nhằm phát triển kinh tế, bảo vệ môi trường, bảo đảm an sinh xã hội, quyền con người, quyền công dân, hội nhập quốc tế và thực hiện các cam kết quốc tế, nhất là các điều ước quốc tế Việt Nam mới gia nhập (CPTPP, EVFTA, RCEP...). Chú trọng thể chế hóa, hoàn thiện pháp luật về tổ chức, bộ máy theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

d) Thực hiện nghiêm Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2020). Chú trọng việc tổng kết thi hành pháp luật, đánh giá tác động của chính sách để đề xuất việc hoàn thiện pháp luật. Đề xuất xây dựng, hoàn thiện pháp luật phải đặt trong tổng thể của cả hệ thống pháp luật, bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ, khả thi, công khai, minh bạch, ổn định, dễ tiếp cận, với chi phí tuân thủ thấp, phù hợp với thông lệ quốc tế và các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

đ) Nâng cao trách nhiệm, hiệu quả công tác phối hợp giữa các cơ quan trong quá trình xây dựng pháp luật. Các bộ, ngành phối hợp chặt chẽ, chủ động, trách nhiệm hơn với Bộ Tư pháp, Văn phòng Chính phủ, các cơ quan của Quốc hội. Nâng cao tính dự báo, bảo đảm tính ổn định và chất lượng của chương trình xây dựng luật, pháp lệnh.

e) Đẩy mạnh và đổi mới các phương pháp, hình thức lấy ý kiến các cơ quan, tổ chức; chú trọng việc lấy ý kiến các chuyên gia, nhà khoa học, nhất là ý kiến của đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của văn bản. Nghiêm túc tiếp thu, giải trình đầy đủ, thực chất các ý kiến góp ý để bảo đảm tính khả thi.

g) Có giải pháp cụ thể, đồng bộ để xây dựng, bố trí, điều động, luân chuyển các cán bộ, công chức có năng lực làm công tác xây dựng pháp luật, pháp chế theo hướng chuyên nghiệp và hiện đại, đáp ứng các yêu cầu công việc đặt ra. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ cho đội ngũ này. Củng cố kiện toàn tổ chức pháp chế, tổ chức làm công tác xây dựng pháp luật. Ưu tiên, tăng cường nguồn lực, nhất là nguồn tài chính đầu tư cho công tác xây dựng pháp luật.

h) Tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong công tác xây dựng pháp luật; phân công rõ trách nhiệm của từng đơn vị, cá nhân trong nghiên cứu xây dựng, đề xuất chính sách và soạn thảo, trình văn bản quy phạm pháp luật. Khắc phục triệt để tình trạng chậm, nợ ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Kết quả của hoạt động này được xem xét là một trong các tiêu chí đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ, là tiêu chuẩn xét các danh hiệu thi đua, khen thưởng đối với các cơ quan, đơn vị, cá nhân có liên quan, nhất là người đứng đầu. Chú trọng kiểm tra, phát hiện, ngăn chặn và kiên quyết xử lý nghiêm các hành vi “tham nhũng, trục lợi chính sách”.

i) Chú trọng nâng cao hiệu lực, hiệu quả tổ chức thi hành pháp luật. Xác định rõ cơ chế phân công, trách nhiệm phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức, cá nhân, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu trong công tác tổ chức thi hành pháp luật. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc tổ chức thi hành pháp luật; cơ chế giám sát của cơ quan nhà nước và xã hội; tăng cường thiết chế theo dõi và đánh giá tình hình thi hành pháp luật để đề xuất các giải pháp thực thi hiệu quả; phát hiện và xử lý nghiêm minh, kịp thời các hành vi vi phạm pháp luật; đối với các vụ việc vi phạm trong tổ chức thi hành pháp luật, cần có sự lãnh đạo, chỉ đạo của chính quyền các cấp, kịp thời có biện pháp xử lý kiên quyết, triệt để, đúng pháp luật.

k) Tăng cường hơn nữa năng lực phản ứng chính sách trong quá trình tổ chức thi hành pháp luật, nhất là trong việc tiếp nhận, xử lý phản ánh, kiến nghị của người dân, doanh nghiệp. Chú trọng đối thoại với doanh nghiệp, người dân về vướng mắc, bất cập trong thực thi chính sách, pháp luật.

l) Chú trọng phổ biến, tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và ý thức tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật và tuân thủ pháp luật. Đổi mới phương pháp, tăng cường nguồn lực cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, coi đây là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị, là khâu đầu vào trong tổ chức thi hành pháp luật.

m) Tăng cường hoạt động kiểm tra, rà soát văn bản quy phạm pháp luật để kịp thời phát hiện, xử lý những quy định mâu thuẫn, chồng chéo hoặc không còn phù hợp với thực tiễn, trái pháp luật.

n) Khai thác, ứng dụng tối đa thành tựu của khoa học, kỹ thuật, nhất là ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật, nhằm bảo đảm tiến độ, nâng cao chất lượng các văn bản quy phạm pháp luật và tăng cường hiệu quả thi hành pháp luật.

2. Bộ trưởng Bộ Tư pháp

a) Tiếp tục phát huy vai trò cơ quan tham mưu, giúp Chính phủ trong quản lý nhà nước về công tác xây dựng, hoàn thiện pháp luật và thi hành pháp luật. Nghiên cứu, đề xuất với Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ các giải pháp nhằm tăng cường công tác xây dựng pháp luật và thi hành pháp luật; thực hiện hiệu quả các Kết luận tổng kết và thực hiện các nghị quyết, chỉ thị của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng về xây dựng, hoàn thiện pháp luật, cải cách tư pháp, phổ biến, giáo dục pháp luật. Phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành, địa phương để tham mưu, giúp Ban Cán sự đảng Chính phủ phối hợp với Đảng đoàn Quốc hội xây dựng, trình Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII ban hành Nghị quyết về xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, trong đó có nội dung về Chiến lược pháp luật Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

b) Tăng cường đôn đốc, kiểm tra công tác xây dựng pháp luật của các bộ, ngành, địa phương; nâng cao chất lượng lập Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh của Chính phủ, hạn chế việc lùi, rút trình các dự án luật, pháp lệnh và tình trạng chậm, nợ ban hành văn bản; kịp thời xử lý theo thẩm quyền hoặc kiến nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xử lý các trường hợp không bảo đảm tiến độ, chất lượng.

c) Tập trung nguồn lực bảo đảm tiến độ, nâng cao hơn nữa chất lượng thẩm định văn bản quy phạm pháp luật theo thẩm quyền; không tổ chức thẩm định những hồ sơ dự án, dự thảo chưa đủ điều kiện, thủ tục theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật; theo dõi sát việc tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định; có ý kiến với Chính phủ về kết quả tiếp thu, giải trình ý kiến thẩm định của cơ quan chủ trì soạn thảo.

d) Tham mưu, trình Thủ tướng Chính phủ và tổ chức thực hiện các kế hoạch rà soát văn bản quy phạm pháp luật theo các chuyên đề, lĩnh vực, bảo đảm tính bao quát, toàn diện; tăng cường công tác kiểm tra, xử lý văn bản theo thẩm quyền, đặc biệt là việc xử lý các văn bản trái pháp luật.

đ) Đẩy mạnh hoạt động theo dõi, đánh giá tình hình thi hành pháp luật của các bộ, ngành, địa phương để kiến nghị các biện pháp xử lý phù hợp, nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác thi hành pháp luật.

e) Tập trung nghiên cứu, đề xuất xây dựng Luật về tổ chức thi hành pháp luật, bảo đảm gắn kết công tác xây dựng pháp luật với thi hành pháp luật, nâng cao hiệu quả điều chỉnh của pháp luật.

g) Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng, hướng dẫn về chuyên môn, nghiệp vụ cho các cán bộ, công chức làm công tác xây dựng pháp luật, pháp chế của các bộ, ngành, địa phương.

3. Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ

a) Đổi mới thủ tục và đẩy nhanh tiến độ trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật theo Quy chế làm việc của Chính phủ; chủ trì, phối hợp với các bộ, cơ quan liên quan xử lý các vấn đề, nội dung có ý kiến khác nhau và tiếp thu ý kiến thành viên Chính phủ, rút ngắn thời gian trình, ban hành văn bản.

b) Bố trí các phiên họp Chính phủ thường kỳ, các phiên họp chuyên đề về xây dựng pháp luật một cách hợp lý để dành nhiều thời gian cho Chính phủ thảo luận các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật, nghe báo cáo về tình trạng chậm, nợ ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành luật, pháp lệnh của các bộ, cơ quan ngang bộ.

4. Bộ trưởng Bộ Nội vụ

Phối hợp chặt chẽ với Bộ Tư pháp tiếp tục nghiên cứu, củng cố kiện toàn, đổi mới về tổ chức, bộ máy, biên chế người làm công tác xây dựng pháp luật, pháp chế, đáp ứng yêu cầu công việc, nhiệm vụ được giao.

5. Bộ trưởng Bộ Tài chính

Đề xuất cơ chế, giải pháp bảo đảm nguồn lực tài chính với tính chất là một nguồn đầu tư của Nhà nước, nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác xây dựng, hoàn thiện pháp luật và thi hành pháp luật.

6. Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh

a) Bám sát các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, các cơ quan cấp trên và thực tiễn ở địa phương để kịp thời chỉ đạo xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật trình Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân ban hành; tăng cường các giải pháp tổ chức thi hành pháp luật, bảo đảm pháp luật được thực hiện nghiêm và hiệu quả ở địa phương;

b) Tăng cường các nguồn lực về con người, tài chính cho hoạt động xây dựng pháp luật; tăng cường đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ làm công tác xây dựng pháp luật, pháp chế ở địa phương;

c) Khen thưởng kịp thời các tổ chức, cá nhân có thành tích trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật; đồng thời, xử lý nghiêm những tổ chức, cá nhân có khuyết điểm, vi phạm trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật.

7. Tổ chức thực hiện

a) Các Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nghiêm túc triển khai thực hiện các nhiệm vụ được giao tại Chỉ thị này.

b) Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với Văn phòng Chính phủ theo dõi, đôn đốc và kiểm tra việc thực hiện Chỉ thị này; báo cáo Thủ tướng Chính phủ tình hình thực hiện theo Quy chế làm việc của Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện Kiểm sát nhân dân tối cao;
- Kiểm toán Nhà nước;
- Cơ quan Trung ương của các đoàn thể;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, TGĐ Công TTĐTCTP, các Vụ, Cục KSTTHC;
- Lưu: Văn thư, PL (2).

THỦ TƯỚNG

Nguyễn Xuân Phúc